

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

07 Eylül 2020

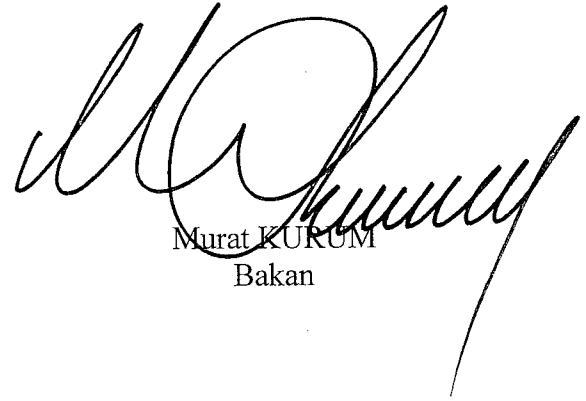
Sayı :30824082-610 187433
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (80 Adet, 166 Sayfa)

6.4

6.4	7/11635	7/31501	7/32330-7/32333
	7/19450	7/31619-7/31621	7/32406-7/32407
	7/25261	7/31623	7/32409
	7/26104	7/31715-7/31720	7/32560
	7/26933	7/31723-7/31727	7/32570-7/32572
	7/30575	7/31831	
	7/30582	7/31833-7/31835	
	7/30940-30942	7/31838-7/31840	
	7/31037	7/32057-7/32060	
	7/31039	7/32062-7/32071	
	7/31183-7/31186	7/32205-7/32208	
	7/31188	7/32211-7/32212	
	7/31324-7/31326	7/32214-	
	7/31440	7/32216-7/32219	

**VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUAZZEZ ORHAN IŞIK'IN
TBMM 7/30575 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

SORULAR

- 1) Van Gölü çevresindeki yerleşim yerlerinin kentsel atıklarının arıtılmadan göle karışımı hangi mekanizmalar ile önlenmektedir?
- 2) Van Gölü çevresinde Biyolojik Arıtma Tesisi sayısı kaçtır?
- 3) Van Büyükşehir Belediyesinin başlattığı Biyolojik Arıtma Tesisi inşaatı neden tamamlanmamaktadır?
- 4) Van Gölü çevresinde kanalizasyon suları Van Gölü'ne karışmakta mıdır? Bu kapsamda hangi tedbirler alınmaktadır? Herhangi bir arıtma yapılmadan karışım iddiaları gerçek midir? Bu konuda Van kayyumu hakkında bir soruşturma başlatacak mısınız?
- 5) Van gölü sahillerinde “mavi bayraklı plaj” çalışmaları yürütülmekte midir?
- 6) Van iskele sahilinde devam eden ekolojik yıkım üzerine bir soruşturma başlatacak mısınız? Van İskele sahilinde kamuoyunun erişimine açık olan sahil şeridi neden kamuoyuna kapatılmıştır? İskele sahili neden yok edilmiştir?
- 7) Van Büyükşehir Belediyesinin başlattığı; “Van Gölü'nün, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınması” çalışmaları hangi aşamada? Bu kapsamda yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 8) Van Büyükşehir Belediyesinin başlattığı “Van Gölüne akan derelerin ıslahı” çalışması hangi aşamada? Bu kapsamda yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 9) Van Büyükşehir Belediyesinin başlattığı “Katı atık bertaraf merkezleri” inşaatı çalışması hangi aşamada? Bu kapsamda yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 10) Van Gölü çevresinde atık yağların toprağa ve suya karışımını önlemek için yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 11) Van gölü çevresinde ÇED raporu verilmeden yapımına başlanan ve bitirilen HES sayısı kaçtır? ÇED aranmama gerekçeleri nelerdir?
- 12) Van Gölü kıyısında Ahlat ilçesinde Anayasa Mahkemesi iptal kararına rağmen saray inşaat yapımı devam etmekte midir? Söz konusu saray için ÇED raporu verilmiş midir?
- 13) Van Gölü havzasında bulunan diğer 17 göl ve 10 sulak alanın korunması için yürütülen çalışmalar nelerdir?
- 14) Van Gölü'nde Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğini ihlal edilmesi nedeniyle son 5 yıl içerisinde uygulanan yaptırımlar nelerdir?
- 15) Van gölü sahillerinde kıyı kanununa aykırı yapılaşan bina ve diğer yapıların denetimi için hangi önlemler alınmaktadır?

CEVAP

1) Van Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce Van Gölü kıyı şeridinde ve Van gölüne su taşıyan akarsular etrafında, bu suların kirletilmesine karşı yıl boyunca denetimler yapılmakta ve aynı zamanda Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği ile mer'i mevzuat kapsamında aykırı davranan firma, kurum kuruluş ve gerçek kişilere idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Akarsuların etrafında ve göl kıyısında bulunan, önemli bir kirletici kaynak durumundaki besihane ve ahırlara yönelik yapılan denetimlerle bu tesislerden kaynaklanan atıkların akarsulara ve göle atılması engellenmektedir. Ayrıca, şehir merkezinde bulunan hayvancılık faaliyetlerinin yasaklanması hususu; Van İli Mahalli Çevre Kurulu'nda görüşülmüş ve 20/05/2020 tarihli ve 2020/46 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile karara bağlanmıştır.

Yine su kaynaklarına yakın çöp sahalarının rehabilite edilerek su kaynaklarına çöpün ulaşmasına engel olunmaktadır. Kanalizasyon oranının ve altyapı hizmetlerinin çok düşük olduğu Edremit İlçesinde toplu yaşam yerlerinde 18 adet Paket Atıksu Arıtma Tesisi işletmede olup; bu tesislerin kurulması ve işletilmesi süreçleri yapılan denetimlerle takip edilmektedir. Alınan atık su numunelerinin analiz sonucuna göre idari yaptırım uygulanmaktadır.

Ayrıca, il sınırları içerisinde bulunan VASKİ bünyesindeki 6 adet (Başkale Atıksu Arıtma Tesisi, Edremit Atıksu Arıtma Tesisi, Gevaş Atıksu Arıtma Tesisi, Erciş Çelebibağ Atıksu Arıtma Tesisi, Erciş Gölağzı Atıksu Arıtma Tesisi, İskele Merkez Atıksu Arıtma Tesisi) ve Van Gölü kıyı şeridinde bulunan 5 adet (Edremit Atıksu Arıtma Tesisi, Gevaş Atıksu Arıtma Tesisi, Erciş Çelebibağ Atıksu Arıtma Tesisi, Erciş Gölağzı Atıksu Arıtma Tesisi, İskele Merkez Atıksu Arıtma Tesisi) ileri biyolojik atıksu arıtma tesislerine yönelik denetimler planlı ve ani olarak yapılmaktadır.

Diğer taraftan, İskele (Merkez) Atıksu Arıtma Tesisinin 2018 Yılında İnşaat İhalesi yapılmış olup; eş değer nüfusu 800.000 kişi/gün, 120.600 m3/gün kapasiteli tesisin yapımına başlanmıştır.

En fazla kıyı nüfuslarından birine sahip olan Erciş İlçesinde; kapasitesi 30.936 m3/gün olan Erciş Gölağzı Atıksu Arıtma Tesisinin yapımı tamamlanmış olup; şuan işletmededir.

2) Van Gölü Havzasında 4 adet İleri biyolojik (Adilcevaz AAT, Edremit AAT, VASKİ Gölağzı AAT, Gevaş AAT, 4 adet biyolojik (Ahlat AAT, Tatvan AAT, VASKİ Çelebibağ AAT, Tuşba AAT) olmak üzere toplam 8 adet Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi bulunmaktadır.

3,6,7,8,9,13,15) Van Büyükşehir Belediye Başkanlığından alınan cevabi bilgide;

Kanalizasyon sisteminin bulunduğu bölgelerde evsel nitelikteki atık su kaynaklarının kanalizasyon hattına bağlantı yapılmasının zorunlu olduğu, bu bölgelerde yer alan endüstriyel atık su kaynaklarına ise ilgili yönetmelikte belirtilen kanalizasyona deşarj limit değerlerini sağlamaları koşulu ile bağlantı izni verildiği, kanalizasyon sisteminin bulunmadığı bölgelerde atık su kaynaklarından atık su debisi göz önünde bulundurularak foseptik kuyularında biriktirmeleri veya paket atık su arıtma tesisi kurmalarının istenildiği, foseptik kuyularında biriktirilen atık suların vidanjör araçları ile çekilerek en yakın noktadaki atık su arıtma tesisine boşaltıldığı,

Van Gölü çevresinde 6 adet atık su arıtma tesisinin bulunduğu, 1989 yılında yapımına başlanıp 1992 yılında işletmeye alınan atık su arıtma tesisi maksimum kapasitesinin 1500 lt/sn olduğu, tesisin su alma kabiliyeti, betonarme ve mekanik aksamda oluşan deformasyonlar sebebiyle 600-700 lt/sn değerine düştüğü, zaman içerisinde artan nüfus sebebiyle tesise gelen atık su miktarının yaklaşık olarak 2300 lt/sn seviyelerine yükseldiği, bu problemin çözümüne ilişkin somut adımların 2018 yılında atıldığı ve Van Merkez İleri Biyolojik Atık Su Arıtma Tesisinin 26.03.2018 tarihinde ihale edildiği, 24.04.2018 tarihinde sözleşmesinin imzalandığı ve 27.04.2018 tarihinde yapımına başlandığı, ikinci etabı yapıldığında 1.051.732 kişiye hitap edecek tesisin günümüzün en modern şartlarına sahip olabilmesi için son teknoloji kullanılarak yapıldığı, imalatların normalin üstünde bir hızla yapıldığı, inşaat imalatlarının tamamlandığı, mekanik ve elektrik grubu imalatlarına başlandığı,

Van ilinde Tuşba Belediyesi tarafından işletilen Mavi Bayraklı Plaj bulunduğu, Van İskele Sahilindeki çalışmaların T.C. Devlet Demiryolları tarafından yürütüldüğü,

Van Gölü'ne akan derelerde gerekli temizlik çalışmalarının ilçe belediyelerince yapıldığı, Akköprü ve Kurubaş derelerinde bulunan mazgalların Van Büyükşehir Belediyesince düzenli olarak temizlendiği,

Entegre Katı Atık Yönetim Tesisi ile Mevcut Vahşi Depolama Alanlarının işletilmesi, ıslahı ve bu sahalardan Enerji Üretimi Projesi, 07.11.2018 tarihinde imzalanan sözleşme kapsamında Yap-İşlet-Devret modeliyle 25 yıllığına verildiği,

Atık Kabul Alanı, Fiziksel ve Biyolojik İşlem Ünitesi, Enerji Üretim ve Değerlendirme Tesisleri, Atık Hava Temizleme Ünitesi, Laboratuvar, İdari Bina, Kantar Binası, yüzey ve yer altı sularını koruyacak 3,2 Milyon m³ depolama alanına sahip Düzenli Depolama Sahası ile birlikte bilişim sistem ağının kullanıldığı projenin birinci aşaması olan Vahşi Depolama Alanından enerji elde edilmesi çalışmasının tamamlandığı, alanda oluşan gazdan enerji elde edildiği, ikinci etap olan geri dönüşüm, fermantasyon tesisi, düzenli depolama tesisi gibi bir çok tesisi bünyesinde barındıran çalışmaların ise sorunsuz olarak devam ettiği,

Gevaş, Gürpınar, Çatak ilçelerinde oluşan çöplerin Gevaş Aktarma istasyonuna getirildiği, bu noktadan semi-treyler ile merkez Entegre Katı Atık Projesi alanına getirildiği, Erciş, Muradiye, Çaldıran ilçelerinde oluşan çöplerin Karahan Çöp Aktarma istasyonuna getirilmesinin planlandığı, aktarma istasyonu ihalesinin tamamlandığı, yer teslimi yapıldığı, yüklenici firmanın inşaat çalışmalarını başlattığı, proje tamamlandığında bu ilçelerde oluşan çöplerin merkez Entegre Katı Atık Proje alanına getirilmesinin sağlanacağı, Özalp ve Saray ilçelerinde oluşan çöplerin Aşağımollahasan Çöp Aktarma istasyonuna getirilmesinin planlandığı, aktarma istasyonu yapım işinin ihale aşamasında olduğu,

Van Gölü çevresinde atık yağların toprağa ve suya karışımını önlemek için ilçe belediyelerince atık yağların toplandığı, denetimlerin Van Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı tarafından yapıldığı,

belirtilmiştir.

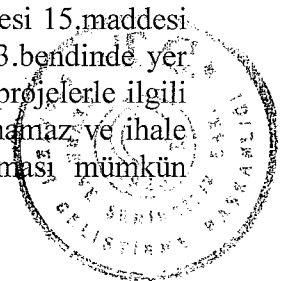
4,14) Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan yönetmelikler kapsamında, ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır.

Ayrıca; çevre denetimlerinin, risk analizine dayalı planlaması da yapılmaktadır. Bu planlama yöntemi ile çevresel açıdan daha riskli tesislerin daha sık denetlenmesi sağlanmaktadır. Yapılan denetimlerde Çevre Mevzuatında belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezası uygulanmakta, ayrıca çevre ve insan sağlığı için tehlike yaratan işletmelerin faaliyeti ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. 01.01.2019-30.06.2020 tarihleri arasında Van Gölüne komşu illerde 126 tesiste denetim yapılmış olup; 15 tesise idari yaptırım uygulanmıştır.

5) Tuşba Belediyesi Mollakasım Halk Plajına mavi bayrak verilmiştir.

10) Atık yağların geçici depolanmasına, toplanmasına, taşınmasına, rafinasyona tabi tutulmasına, enerji geri kazanımının sağlanmasına ve bertaraf edilmesine ilişkin teknik ve idari esasların belirlenerek çevre ve insan sağlığının korunması ile doğal kaynakların verimli kullanımının sağlanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla 21/12/2019 tarihli ve 30985 sayılı Resmi Gazete’de Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği yayımlanmıştır. Yönetmelik gereği tesislerden kaynaklanan atık yağlar kaynağında ayrı biriktirilerek lisanslı atık taşıma araçları vasıtasıyla atık işleme tesislerine gönderilerek yönetimi sağlanmaktadır.

11) HES projeleri, kurulu güç kapasitelerine göre, ÇED Yönetmeliği’nin ek-1 listesi 15.maddesi ile ek-2 listesi 41.maddesinde yer almaktadır. ÇED Yönetmeliğinin 6. maddesi 3.bendinde yer alan "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez." hükmü gereğince ÇED Belgesi alınmadan bu yatırımlara başlanması mümkün değildir.

Bu itibarla; Van İli sınırları içerisinde Bakanlığımızca 9 adet ÇED Olumlu, Ek-2 listesi kapsamında toplamda 10 adet ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir. Hali hazırda Bakanlığımızda ek-1 listesi kapsamında ÇED süreci devam eden bir proje bulunmamakla birlikte, ek-2 listesi kapsamında ÇED süreci devam eden 1 adet proje yer almaktadır.

12) Yürürlükteki Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin Ek-2 listesi 33.maddesinde Toplu Konut Projeleri 200 konut ve üzerindeki şeklinde yer almaktadır. Bahse konu inşaat ÇED Yönetmeği kapsamı dışında olup ÇED Kararı verilmemiştir.

